

de **blauwe klauwier**

JAARGANG 18 NR. 4

DE BLAUWE KLAUWIER is een uitgave van VOGELWERK GROEP "DE KEMPEN", en verschijnt 4 keer per jaar.

LOSSE ABONNEMENTEN zijn verkrijgbaar door storting van f26,50 op girorekening 5859111 ten name van Vogelwerkgroep de Kempen te Eindhoven, onder vermelding van "abonnement Blauwe Klauwier". De portokosten zijn in de prijs inbegrepen.

DE REDACTIE bestaat uit: Pierre v.d. Wielen en Jan Wouters. Het redactie-adres is: De Braken 11, 5541 AC Reusel.

VOGELWERK GROEP "DE KEMPEN" beoogt bezig te zijn met vogelstudie in de Kempen, teneinde de kennis over de, in het wild levende, vogels te vergroten en een bijdrage te leveren aan de bescherming van deze vogels in hun milieu. Hiernaast is ruimte voor andere activiteiten zoals: natuurstudie in ruimere zin, voorlichting, educatie en beheerswerkzaamheden.

LIDMAATSCHAP kan men verkrijgen door zich te wenden tot het secretariaat: Vogelwerkgroep "De Kempen", Postbus 386, 5500 AJ Veldhoven. Het lidmaatschap begint met een proeflidmaatschap van 3 maanden. De contributie bedraagt f45,-- per jaar; studenten betalen f35,-- en gezinsleden f22,50. De contributie kan gestort worden op girorekening 5859111 ten name van Vogelwerkgroep de Kempen te Eindhoven, onder vermelding van "contributie Vogelwerkgroep".

HET POSTADRES van het secretariaat van Vogelwerkgroep "De Kempen" is Postbus 386, 5500 AJ Veldhoven.

HET DIA-ARCHIEF wordt beheerd door: Wim de Kroon, Kuikseindseweg 6, 5091 TD Middelbeers, tel. 04244-2329.

ARTIKELN UIT DE BLAUWE KLAUWIER MOGEN WORDEN OVERGENOMEN, NA VOORAF VERKREGEN SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE REDACTIE, ONDER VERMELDING VAN DE BRON.

PEER BUSINK WINT MILIEUPRIJS 1992 VAN DE GEMEENTE EINDHOVEN.

Half november kregen alle leden van de Vogelwerkgroep een uitnodiging van de gemeente Eindhoven, om aanwezig te zijn bij de uitreiking van de gemeentelijke milieuprijs 1992. Mij persoonlijk verwonderde dat zeer, aangezien ik in voorgaande jaren nooit zo'n uitnodiging had gehad. Op de ledenvergadering van november bleek dat Peer Busink genomineerd was voor die milieuprijs. Dit op grond van al het werk wat hij verzet heeft, om te komen tot de aanleg van de oeverwaluwanwanden op Ekkersweijer. Toen was het niet moeilijk meer om te snappen dat Peer de prijs ook zou gaan winnen. Maar dat moest nog wel 'geheim' blijven tot de dag van uitreiking.

Op donderdagmiddag 10 december was het zover. De Burgerhal van het stadhuis was volgestroomd met zo'n hondervijftig genodigden. Daartussen kon ik ook een vijftiental leden van Vogelwerkgroep de Kempen ontwaren, maar van de rest kende ik slechts een enkeling. Wat bleek? De milieuprijs werd aan twee personen uitgereikt. Behalve Peer, had ook Caspar de Haan, een bedrijf dat zich bezig houdt met laktechnieken, de prijs gewonnen.

Bij de selectie van de genomineerden bleven er, zo vertelde de heer B. van Veelen, wethouder van ruimtelijke ordening en milieuzaken, twee gelijkwaardige maar onvergelijkbare kandidaten over. Vandaar een dubbele prijsuitreiking. De heer De Haan won in de sector van het "grijze" milieu en Peer in de sector van het "groene" milieu zou je kunnen zeggen.

Het juryrapport voor Peer luidt als volgt:

"De heer P.J. Busink heeft door zijn zeer grote persoonlijke inzet het Natuurproject Ekkersweijer doen slagen. Hij heeft bewerkstelligd dat een oeverwaluwanekolonie in het genoemde gebied, dat lang verstoord werd door zandwinning, zich opnieuw heeft gevestigd. Het project werd een voorbeeld voor diverse andere projecten, waaronder de oeverwaluwanwand in het Floriadepark. In een van de oeverwaluwanwanden werd een vleermuiskelder aangebracht, waardoor deze dieren in het natuurproject Ekkersweijer een overwinteringsplek kregen.

De kandidaat heeft aangetoond dat met geringe aanpassingen, binnen grote civieltechnische werken, bepaalde natuurwaarden herverkregen of zelfs vergroot kunnen worden. Redenen voor de jury om de heer Busink voor te dragen voor de Milieuprijs 1992 van de gemeente Eindhoven."

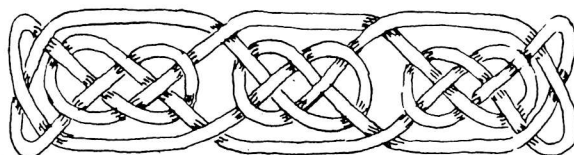
Na alle lovende woorden werd de prijs in de vorm van een kunstwerk en een oorkonde met een cheque van Hfl.2500.= uitgereikt. De prijswinnaars mochten daarna hun zegje doen.

Peer gebruikte zijn tijd om al die bestuurders eens goed de waarheid te zeggen. Daardoor begonnen de wachtende genodigden wat ongeduldig te worden. Maar de heer De Haan was ,gelukkig, wat beknopter van stof zodat uiteindelijk het informeel samenzijn toch kon beginnen.

Voor degenen die de speech van Peer, om welke reden dan ook, niet gehoord hebben, volgt hij hierna.

Peer, nogmaals gefeliciteerd!

Jan Wouters

TOESPRAAK BIJ HET IN ONTVANGST NEMEN VAN DE MILIEU PRIJS EINDHOVEN 1992.

Uitgesproken door PEER BUSINK

Oeverzwaluw

Het is allemaal begonnen, geachte aanwezigen, met het willen behouden van één vogelsoort, de Oeverzwaluw. Een vogelsoort die 10 jaar terug nog géén zeldzaamheid was, maar in het midden van de tachtiger jaren in de Kempen en in bijna heel Nederland vrij plotseling was verdwenen.

Oorspronkelijk kwam deze vogelsoort voor langs de beken. Want deze zwaluwsoort maakt geen klei-nest zoals de Boerenzwaluw of Huiszwaluw. Nee deze vogelsoort heeft een steile zandwand nodig, om eigenpotig een nesthol van ± 1 meter diep uit te graven. Aan het eind van die holte worden de eieren gelegd en later de jongen verzorgd door het voeren van insecten.

Deze steile wanden ontstonden vroeger vooral in de buitenbochten van de meanderende beken die noordwaarts in het Brabantse land in duizenden jaren tijd, hun weg gezocht hebben.

Maar wat krom was moest door de mens recht gemaakt worden. En daardoor ging de natuurlijke nestgelegenheid voor de Oeverzwaluw verloren.

De natuur is echter opportunistisch en vaak niet meteen uit het veld geslagen. Ook hier in de Kempen. Bij het ontbreken van natuurlijke loodrechte wanden verkoos de Oeverzwaluw bijvoorbeeld de afgekalfde kant van het Beatrixkanaal bij het vliegveld en de steile wanden die door zandafgravingen in verband met zandwinningsprojecten ontstonden. En later, wanneer die afgravingen weer gevuld werden, verkozen ze de steile wanden die

hier en daar ontstonden in de zand-depôts, zoals ook in Ekkersweijer.

Ekkersweijer

Sinds 1975 heb ik de gegevens van de Oeverzwaluwen in Ekkersweijer zo'n beetje bijgehouden. Totdat ze in 1985 niet meer terugkwamen. Volgens onderzoekers was dit hoofdzakelijk te wijten aan omstandigheden in hun overwinteringsgebieden in Afrika. Zoals grote droogte in de Sahellanden en insectenbestrijding in hun winterverblijf met o.a. het uit West-Europa ingevoerde en hier verboden insecticide DDT.

De Oeverzwaluw werd in november 1985 door de toenmalige minister Braks, opgenomen in de nationale lijst van de met uitroeiing bedreigde soorten.

Wat schetste mijn verbazing??: in 1988 werden ze in Ekkersweijer weer gezien en in 1989 en 1990 ontstond er weer een broedkolonie van enige tientallen exemplaren.

Volgens de broedvogeltellingen die SOVON (Samenwerkende Organisaties VogelOnderzoek Nederland) coördineert, was in die tijd Ekkersweijer de enige lokatie in Zuidoost-Brabant waar Oeverzwaluwen voorkwamen.

De broedkolonie bevond zich toen in een zandwand van het wegtalud waar nu de afslag Eindhoven-Den Bosch van de A2 ligt. De regionale hoofdopzichter van Rijkswaterstaat die toen belast was met de aanleg van rijksweg A2, de heer Beks, werd door mij van de broedlokatie op de hoogte gesteld met het verzoek om deze broedkolonie ongemoeid te laten. Door

zijn toedoen heeft de kolonie ongestoord kunnen broeden en zijn ze met hun jongen in beide jaren eind augustus - begin september zuidwaarts naar Afrika kunnen wegtrekken.

Natuurontwikkelingsplan Ekkersweijer

Omdat in 1990 de zandwinning uit het gebied Ekkersweijer beëindigd zou worden, zou ook de enige nestgelegenheid voor de Oeverwaluw in de Kempen verdwijnen. Dit had mij doen besluiten om bij de eigenaar van dit gebied, het R.E.K. (Regio Eindhoven-Kempenland), namens Vogelwerkgroep "de Kempen", waar ik lid van ben, een verzoek in te dienen om ergens in dit gebied een Oeverwaluwwand aan te leggen, waardoor deze vogelsoort voor de Kempen behouden kan worden.

Plannen werden uitgedacht en constructies werden op papier gezet. Om in eerste instantie de kosten van het benodigde zand te drukken, is het idee ontstaan om in het binnenste van zo'n zandwand een ruimte te creëren die dienst kan doen als vorstvrije ruimte voor overwinterende vleermuizen. Een diergroep die het in Nederland ook al moeilijk heeft en daardoor wettelijk beschermd is. Een constructie van tweedehandse, achter elkaar geplaatste betonnen rioolelementen werd hiervoor bedacht. Overigens heb ik voor dit deel van het project de hulp ingeroepen van de Vleermuiswerkgroep Nederland, afdeling Noord-Brabant, bij name van de heer Peter Twisk.

Het plan Oeverwaluwwand / Vleermuiswelder werd ingediend en positief ontvangen en het R.E.K. gaf zijn toestemming om het plan uit te voeren. Meer nog: deze instantie schonk het benodigde zand en gaf later nog een subsidie!

Nadat ook de huurder van de aanwezige visplas: de Beheerseenheid

Sportvisserij Agglomeratie Eindhoven (de BSAE), zijn goedkeuring had gegeven, werd met de beheerder van het gebied Ekkersweijer: de Dienst Openbare Werken Eindhoven, afdeling Groenvoorziening, vertegenwoordigd door de heer Uittenboogaard, twee lokaties aangewezen. In verdere samenwerking met hem zijn de twee zandwallen waarvan een met vleermuisoutillage verwezenlijkt.

Vooraf bij het aanleggen van de vleermuiswelder hebben leden van het IVN-Best zich dienstbaar opgesteld. Met name de heer Jan van de Nieuwenhuijzen heeft ons project, vooral door zijn bouwtechnisch inzicht, met veel inzet goed ondersteund.

Een vast werkploegje van 6 leden van de Vogelwerkgroep "De Kempen" ontstond. In willekeurige volgorde: Huub Knubben, Pieter Wouters, Ben Schrijvers, Kees Hendriks, Gerrit Vink en mijn persoon. Af en toe aangevuld door andere leden van de Vogelwerkgroep en door leden van andere Natuurgroepen werd er veel werk verricht.

Van het een kwam het ander. Al gauw paste er met kleine ingrepen een amfibiepoel in het projekt. We waren toch aan het werk met de schop. Later nóg een amfibiepoel. Voor de IJsvogel werd ook een wandje afgestoken. Deze vogelsoort graaft ook een nestholte uit in een steile wand. Deze had tot 1985 in Ekkersweijer gebroed en was in 1990 daar weer gezien.

Inheemse vlinderminnende planten werden op de zandwallen geplant. Een observatieplaats met geluidswal, met toegangsmogelijkheden voor kinder- en invalidenwagens en kleine groepen, voor educatieve doeleinden werd tegenover één van de Oeverwaluwwallen gerealiseerd. Het benodigde zand hiervoor werd geschonken door de BTL, het cultuurtechnisch bedrijf dat Ekkersweijer onderhoudt.

Het Oeverzwaluw-project veranderde in het "Natuurontwikkelingsplan Ekkersweijer".

Ecologische infrastructuur

Het streven is nu dat dit plan ingepast kan worden als een tussenstation in een ecologische infrastructuur. Zo'n ecologische infrastructuur (overigens een term die tegenwoordig veel gebruikt wordt in de milieufilosofie) moet dan niet op regionaal of provinciaal niveau blijven. Natuur kent geen provincie- of landsgrenzen.

Wanneer aan alle organismen hun ontplooiingskansen door de mens worden teruggegeven, dan moeten die regionale groene infrastructuren aan kunnen sluiten op provinciaal, op landelijk en uiteindelijk op Europees niveau. Dan pas zal er sprake kunnen zijn van een volwaardige interactie tussen allerlei diersoorten en een gestructureerde uitwisseling van biologische informatie.

1992. De landsgrenzen vallen weg. De Muur is al weg. Oost-West politiek is genivelleerd. Dit zijn politieke veranderingen die 5 jaar geleden nog niet voor mogelijk gehouden konden worden.

Ook het milieu om ons heen (de ecologie) krijgt steeds meer onze aandacht. Zo hier en daar worden pogingen gedaan om van een project eerst de ecologische aspecten te bekijken en daarna pas de economische.

Economie en ecologie, twee woorden die op elkaar lijken, maar elkaar toch veel blijken te bijten. En dat elkaar bijten ligt volgens mij in het feit dat een ecologische waarde vaak niet in een financieel-economisch waarde is uit te drukken.

Gemist

Een voorbeeld. Zo'n 40 jaar geleden begon ik aan mijn lagere-school-carrière in het stadsdeel Woensel. We

woonden toen vlak bij de Steenhoven, zeiden we toen. Het is de plaats waar nu Philips Nederland aan de Boschdijk staat. Vroeger stond daar een steenfabriek, die uit de grond leem haalde om er stenen van te bakken. Het resultaat was een grote kuil van zo'n 8 hectaren groot, met waterpartijen erin.

Salamanders vangen was toen geen kunst. We deden wedstrijdje wie van ons het eerste drie verschillende soorten gevangen had. Ik kan me goed herinneren dat we daar van die kleine groene kikker-tjes vingen, ze zaten vooral op braamstruiken. Boomkikkers waren het. Toen ik mijn horizons ging verleggen hebben we ze later ook in de leemkuilen van de steenfabriek aan het Wilhelminakanaal in Son gevonden, waar nu Ekkersweijer tegen aan ligt.

Op elk graslandje tussen de bebouwing woonde toen wel een Kuifleeuwerik. Misschien kent u ze wel, dat grijze makke vogeltje ter grootte van een mus, het had een kuif. Je kon ze tot een meter of vijf benaderen, ze trippelden dan snel weg in plaats van dat ze wegvlogen. Langs en op het talud van de spoordijk in Woensel was het niet moeilijk om nesten van Kuifleeuweriken te vinden. We hadden daar onze trucjes voor.

Elke woonwijk had toen wel z'n kolonie Huiszwaluwen. Ze hadden van die ronde klei-nesten onder tegen de schuine dakrand van de huizen.

Is het nostalgie dat ik u herinneringen van mijn prille jeugd vertel? Een beetje misschien. Om alle genoemde diersoorten tegen te komen, hadden we toen maar één woensdagmiddag nodig.

Maar weet u nog wanneer u voor het laatst drie soorten salamanders bij elkaar gezien hebt? Wanneer u in Noord-Brabant een boomkikker heeft gezien? Hoe lang het geleden is dat u in de stad een Kuifleeuwerik gezien hebt? En weet u

of er in het afgelopen voorjaar in Eindhoven nog Huiszwaluwen gebroed hebben?

Ondanks dat de natuur voor velen van u geen onbekend terrein zal zijn, zult u toch de vragen ontkennend hebben moeten beantwoorden.

Maar nu een andere vraag: Heeft u ze wel gemist? Die Kuifleeuwerik in de straat, de Huiszwaluw onder de dakrand enzovoort. Er zijn trouwens ook al behoorlijk wat woonwijken in Eindhoven die het zonder Huismussen moeten doen. Heeft u ze gemist?

En dáár zit nou volgens mij het probleem. Ons leven lijkt moeiteloos door te kunnen gaan zonder die diersoorten in onze nabijheid. En wanneer plante- en diersoorten uit onze nabijheid gaan verdwijnen, dan gaat dat heel langzaam, heel onopvallend. Je went steeds weer aan de nieuwe situatie met minder aantallen. Totdat je later weer eens met de soort geconfronteerd wordt (en dan wel in natuurfilms op de televisie). "Oh ja", of "Hé, die zat er bij ons vroeger ook" zal er dan gezegd worden.

Ecologie en economie

Na deze persoonlijke interpretatie van hoe wij omgaan met het verdwijnen van soorten is er nog een andere, een maatschappelijke interpretatie. Namelijk: wat is het waard, hebben wij er een financieel voordeel aan, dat er in de eerste de beste sloot twee of drie soorten salamanders voorkomen, dat er in de stad Eindhoven weer enige honderden Huiszwaluwen broeden.

En nu bijt volgens mij de economie de ecologie. Je kunt het namelijk niet op korte termijn financieel uitdrukken wat voor consequenties het heeft dat in een gebied dier- of plantesoorten aan het verdwijnen of al verdwenen zijn. Onze economie-filosofie is vooral gebaseerd op korte termijn resultaten, in het maken van winst. Het is gebaseerd op expansie, om

groter te groeien dan groot. Werkgelegenheid, inflatie, schaalvergroting, kwantiteit, zijn hedendaagse toverwoorden waardoor al veel zogenaamde woeste gronden op de schop zijn gegaan. Je hoeft volgens mij geen econoom te zijn om te begrijpen dat je niet kunt blijven uitbreiden. Je kunt uitbreiden totdat er grenzen worden bereikt. Groter worden dan grootst gaat namelijk niet meer.

Je kunt niet méér produktie aan akkerbouwprodukten uit de Kempische zandgronden halen dan wat de grond toelaat. Het teveel aan nitraten en andere mineralen uit meststoffen zakken op den duur gewoon door de bovenste grondlaag naar het grondwater. Voorbeelden van deze overschreden grenzen zijn zoals u wel weet in Oost-Brabant te vinden.

En zo zijn er veel meer grensoverschrijdende voorbeelden aan te halen. Van regionaal via nationaal tot mondiaal: Het leegvissen van zeeën, iets wat 40 jaar geleden nog onmogelijk leek. Het kappen van tropisch hardhout. De ozonlaag. U kent ze ongetwijfeld wel.

Het gekke is nu, wanneer je met financieel-economische argumenten kunt aantonen dat het beter is om van werkwijze te veranderen, dat dan pas een ommekeer kan plaatsvinden. Dan zullen er redenen gevonden worden om van de ingeslagen weg van toen, terug te keren.

Denk maar aan het uitrijverbod van mest, nu beperkt van augustus tot februari. Denk aan het beregeningsverbod met grondwater, waardoor onnodige uitdroging van de onderste grondlagen, en daardoor produktievermindering op langere termijn, wordt voorkomen. Denk aan de visquota, die ingesteld zijn om de visstand in de toekomst rendabel te houden.

Het tropisch regenwoud heeft belangrijke beschermings-argumenten erbij gekregen omdat alleen daar planten groeien, die voor de mens specifieke medicinale mogelijkheden hebben.

Wanneer je natuurlijke biologische aspecten kunt vertalen in economische argumenten, dan pas is de mens bereid om aan de natuur te denken. Maar dan wel op die manier dat de produktie (de kwantiteit) nog steeds gediend moet worden. En volgens mij moeten we onderhand dié gedachtengang maar laten varen.

Kwaliteit

Niet de kwantiteit maar de kwaliteit moet in het menselijk denken de overhand gaan krijgen. Men moet het vanzelfsprekend gaan vinden dat er waarden op deze wereld zijn die niet op korte termijn in geld zijn uit te drukken maar een andere valentie hebben, die veel belangrijker zijn voor een mens- en dierwaardig bestaan. Welzijn moet belangrijker gevonden worden dan welstand.

En: Hoera, zo hier en daar gloort er een ware kentering aan de horizon. Ook in Brabant. Het bos hoeft er tegenwoordig niet meer netjes uit te zien, omgewaaide bomen mogen blijven liggen. Allerlei diersoorten profiteren hiervan.

In plantsoenen komt steeds meer ruimte voor de inheemse struiken, waar inheemse dieren baat bij hebben. Voor wegbermen wordt tegenwoordig een maaibeleid opgesteld.

In Reusel is enige weken geleden, door toedoen van het Brabants Landschap, een project uitgevoerd dat bestaat uit kilometerslange aanplant van houtsingels, en dit ten koste van landbouwgrond! Het doel is om daar een ecologische infrastructuur te herstellen.

De woeste gronden van weleer heten nu al een tijdje natuurgebieden. Rechte 'genormaliseerde' beken worden weer krom gemaakt.

De gemeente Eindhoven looft jaarlijks een milieuprijs uit!

Mag het nu ook overal in politiek opzicht gaan lukken, om nu en in de toekomst beslissingen te nemen, die niet alleen gericht zijn op financieel-economische aspecten, maar duidelijk gericht zullen zijn op biologisch-economische of zoals u wilt op ecologische aspecten en waarden. Want ik ben van mening, zoals ik al eerder heb aangehaald, dat we toch voor de kwaliteit van het menselijk bestaan moeten kiezen.

En daar horen drie soorten salamanders, de Boomkikker, de Kuifleeuwerik in de straat, de Huiszwaluw onder de nok van het dak, de Oeverzwaluw op Ekkersweijer enzovoort bij. Hoe meer soorten planten en dieren er in een gebied kunnen leven, des te groter is de kwaliteit van dit gebied. Met andere woorden: des te beter en rijker, is dan het menselijk bestaan. De bedoeling is dat het Natuurproject Ekkersweijer ook hieraan zal bijdragen.

Dank u wel

oeverzwaluw

DE HUISZWALUW (*Delichon urbica*) IN DE KEMPEN IN 1992.

Het negende telseizoen zit er weer op. Het team zwaluwtellers bestond dit jaar uit dertien personen te weten: Marco Bakermans (MBa), Wil Beeren (WBe), Pierre Boudewijns (PBo), Martin van den Broek (MBr), Wim Deeben (WDe), Piet van den Eijnde (PEi), Piet van Happen (PHa), Broeder Joris, Pierre Marchal (PMa), Guus Nas (GNa), Gerrit Vink (GVi), Jan Wouters (JWo) en ondergetekende (WVe). Allen veel dank en gaarne tot het volgende seizoen.

AANTAL GETELDE HUISZWALUWNESTEN PER PLAATS VAN 1984 TOT EN MET 1992. Voor de afkortingen van de tellers zie in de tekst.

Plaats	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	Teller(s)	Tendens
Aalst	0	--*)	--	--	--	--	--	1	--		
Acht	--	±6	8	11	11	16	9	12	10	PMa	0
Bergeyk	--	8	6	--	6	7	6	3	7	WVe	++
Bladel	--	39	--	--	--	--	--	--	--		
Breugel	24	20	9	9	12	13	12	5	9	GNa	+
Budel	--	--	--	--	31	31	22	20	14	WBe	--
Budel Dorplein	--	--	--	--	30	25	25	26	26	WBe	0
Budel Schoot	--	--	--	--	10	7	12	3	6	WBe	++
Casteren	27	--	--	--	±6	12	--	--	--		
Eindhoven	97	82	53	42	29	31	25	29	30	GNa, PMa, GVi, WVe	0
Geldrop	77	32	36	40	44	49	56	39	32	PHa	-
Hapert	33	13	14	13	21	17	17	11	10	MBa	0
Heeze	±1	8	15	18	21	13	10	4	8	PHa	++
Hoogeloon	37	33	--	--	--	--	--	--	--		
Leende	34	23	--	5	4	3	11	6	6	PHa	0
Luyksgestel	37	21	19	--	24	22	25	22	19	WVe	-
Maarheeze	--	--	--	--	(2)	45	51	42	36	PEi	-
Middelbeers	17	8	13	--	--	--	--	--	--		
Nuenen	73	43	38	21	19	--	--	16	12	WVe	-
Oostelbeers	18	30	30	--	--	--	--	--	--		
Reusel	68	46	--	--	44	49	49	28	27	JWo	0
Riethoven	--	8	2	--	3	0	--	0	--		
Schadewijk	--	--	0	--	--	--	--	--	--		
Soerendonk	--	--	--	--	34	39	27	26	27	PEi	0
Steensel	21	26	26	27	32	30	30	27	19	PBo, MBr	---
Veldhoven (dorp)	40	21	29	--	21	34	40	33	38	WDe	+
Veldhoven Look	--	--	--	--	1	--	--	--	2	WDe	
Waalre	40	--	29	--	--	--	33	30	--		
Weebosch	23	19	14	--	3	4	7	6	8	WVe	0
Westerhoven	12	10	18	--	22	25	26	22	20	WVe	0
Wintelre	--	--	--	--	0	--	--	--	--		
TOTAAL	679	496	359	173	430	472	499	411	366		

*) -- : niet geteld

KOLONIES AAN BOERDERIJEN/HUIZEN IN HET BUITENGEBIED

Plaats	1984	'85	'86	'87	'88	'89	'90	'91	'92	Teller(s)
Eindhoven boerderij "De Keizer"	15	--	--	--	4	--	--	--	--	
Nuenen boerderij Collse Hoefstr.	--	7	9	--	2	--	0	0	--	
Broekhovenseweg nabij Gr. Vlasroot	--	11	8	--	--	--	--	--	--	
Fabrieken KZM Budelco, Dorplein	--	--	--	--	19	26	28	19	25	WBe
Achelse Kluis	58	39	±53	±63	±75	±83	±81	±56	±46	Br. Joris

OPMERKINGEN EN BIJZONDERHEDEN PER PLAATS

Acht: populatie licht afgenomen.

Bergeyk: weer een opvallende toename!

Breugel: populatie toegenomen, herstellende?

Budel: populatie afname.

Budel Dorplein: populatie stabiel gebleven.

Budel Schoot: populatie toename (enkele paren uit Budel gekomen?)

Eindhoven: zou de populatie zich weer iets herstellen? Zie verder het aparte verslag in de "Blauwe Klauwier" jrg 18 no 2 (1992).

Geldrop: afname van de populatie. De nestlokatie aan de sloperij Horyon aan de Molenstraat onderging een zware afname en omvatte nog maar 5 nesten, in 1990 waren dat er 19, vorig jaar 11. De lokatie op 30 meter hoogte aan de kerk van Zesgehuchten is met 1 nest afgenomen tot 12. In Hulst waren 2 nesten bezet door Ringmussen.

Hapert: populatie nog stabiel gebleven.

Heeze: een verheugende toename!

Leende: stabiel gebleven.

Luyksgestel: een lichte afname van de populatie; vanaf 1985 blijft de populatie opvallend constant.

Maarheeze: een lichte afname van de populatie.

Middelbeers en Oostelbeers: vallen onder het werkgebied van de Vogelwerkgroep Midden-Brabant. Al mijn gegevens en tellingen van Wim de Kroon worden als kopie verzonden naar Gerard van de Kaa van Vogelwerkgroep Midden-Brabant.

Nuenen: Populatie afgenomen.

Soerendonk: populatie stabiel gebleven.

Steensel: zware afname als gevolg van het verwijderen van nesten in de broedtijd! Kan het schilderen van de dakgoot en -lijsten echt niet uitgesteld worden tot na het nestelen van de zwaluwen?

Veldhoven-dorp: lichte toename. We hopen dat na de schilder- en onderhoudswerkzaamheden aan de boerderij Runstraat 34, alle 34 nesten (paartjes) in seizoen '93 weer van de partij zullen zijn.

Veldhoven Look: 2 nesten nabij de Boerenbond.

Weebosch: populatie stabiel gebleven, tot een lichte toename.

Westerhoven: de populatie is stabiel gebleven of licht afgenomen.

OPMERKINGEN EN BIJZONDERHEDEN BIJ NESTPLAATSEN IN HET BUITEN- GEBIED

Fabriek KZM Budelco: behoorlijke toename, doch nog niet op het oude niveau.

Achelse Kluis: populatie wederom afgenomen.

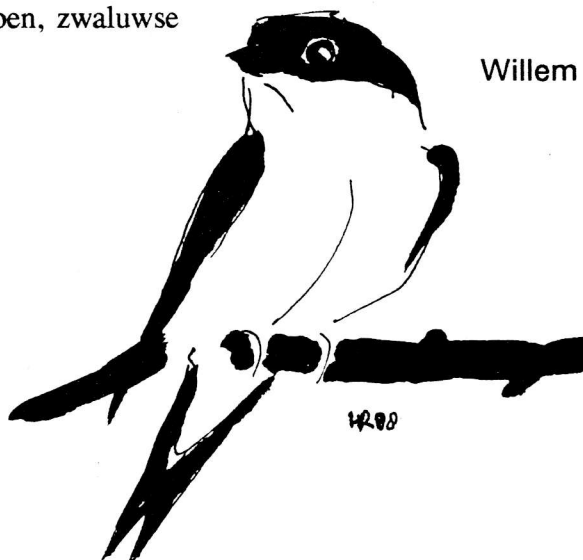
RESUMEREND

We zien een wisselend beeld van plaatselijke toe- en afname van de Huiszwaluwpopulatie. Een toename in Heeze, wat we niet verwacht hadden, ditzelfde geldt voor Bergeyk en Budel Schoot.

Enkele populaties zijn afgenomen als gevolg van "moedwillig" verwijderen van de nesten en mogelijk gebrek aan nestmateriaal.

Ik hoop dat komend seizoen meer plaatsen geteld kunnen worden, met name BLADEL, CASTEREN, HOOGELOON, EERSEL, DUIZEL, VESSEM, NETERSEL, HULSEL en VALKENSWAARD.

Op naar het volgende telseizoen, zwaluwse

Willem Veenhuizen

DE BOSUIL IN DE KEMPEN IN 1991: EEN SUCCESSTORY

Inleiding

Beter laat dan nooit!
Hier is dan eindelijk het verslag over de Bosuileninventarisatie, die VWG De Kempen in het voorjaar van 1991 heeft gehouden.

In 1986 is er al eens eerder een dergelijke inventarisatie uitgevoerd. Toen kwam al aan het licht dat de Bosuil zijn verspreidingsgebied binnen de Kempen aan het uitbreiden was. Daarom werd er, eigenlijk toen al, besloten om de inventarisatie na een aantal jaren te herhalen. In 1991 was het dan zover.

Het enthousiasme onder de vogelwerkgroepsleden was weer erg groot. En mede daardoor kan ik wel zeggen dat de inventarisatie van 1991 een groot succesnummer was!!

Werkwijze

De methode die in 1986 gehanteerd werd, is in 1991 onveranderd overgenomen. De leden konden hun voorkeur uitspreken over de gebieden die ze zelf zouden gaan inventariseren. Het Leenderbos en omstreken werd buiten de inventarisatiegehouden, omdat Rob Bijlsma dit in opdracht van Staatsbosbeheer al voor zijn rekening nam.

De leden die zich hadden opgegeven, kregen een handleiding en kaartmateriaal uitgereikt. Tevens een kaart met de resultaten van de inventarisatie in 1986. In de handleiding werd nu wel gevraagd om alle bospercelen (groot en klein, aantrekkelijk en saai) te bezoeken. Ook gebieden met meerdere kleine bosperceeltjes bij elkaar zouden bezocht moeten worden.

Tijdens de inventarisatie werd gebruik gemaakt van versterkt geluid. Leden die dit niet tot hun beschikking hadden, konden dat via mij lenen, eventueel met cassette-recorder.

De criteria die zijn gehanteerd, zijn eenvoudig. Het terrein hoefde maar een keer bezocht te worden. Alle roepende mannetjes werden op kaart ingetekend, en telden als een territorium. De inventarisatie zegt dus niets over eventuele broedparen, maar geeft alleen territoria aan die bezet zijn door een mannetje.

Resultaten

Het aantal roepende mannetjes wat tijdens deze inventarisatie is vastgesteld, was boven verwachting, namelijk 152. Rob Bijlsma stelde nog 18 territoria extra vast, zodat het totaal op 170 roe-

pende mannetjes komt (figuur 2). Ondanks dat ik het idee heb dat er beter is geïnventariseerd en er meer gebieden zijn onderzocht, zijn er toch nog een paar belangrijke gebieden niet bezocht. Enkele van deze gebieden, met het verondersteld aantal tussen haakjes, zijn: Maarheeze / Sterksel (3), Malpie en omstreken (6), Eindhovense golf en omstreken (4), Walik / Riethoven (3), Wellenseind (2), Oirschotse Heide (2).

Op basis van deze schattingen kunnen we een minimum van 200 tot 225 roepende mannetjes voor heel het werkgebied aanhouden.

Dichtheid in verschillende gebieden

In tabel 1 zijn voor en-

kele gebieden, die vrij volledig zijn onderzocht, de dichtheden berekend. Uit deze tabel komt duidelijk naar voren dat het 'klassieke' biotoop: oud loofbos, nog steeds nummer één staat: Kasteelbossen Heeze, De Baest).

In de drie grote aaneengesloten bosgebieden (>1000 ha) verschilt de dichtheid niet echt. Alleen Boswachterij Hapert blijft iets achter. Dit kan mogelijk liggen aan het aantal kaalslagen binnen zo'n gebied, of de leeftijd van de bosopstanden.

In de kleinere bosgebieden (<1000 ha) ligt de presentie en daarmee de dichtheid over het algemeen iets lager. Alleen Buikheide en Halfmijl scoort echt lager, terwijl dit gebied op het eerste gezicht toch niet echt verschilt van andere Kemp-

Tabel 1: Dichtheid van de Bosuil (roepende mannetjes) in enkele gebieden binnen het werkgebied van Vogelwerkgroep De Kempen.

Gebied	oppervlakte bos	roepende mannetjes	dichtheid per 100ha
Leenderbos	1100 ha	18	1,63
Landgoed De Utrecht	1800 ha	29	1,61
Boswachterij Hapert	1550 ha	18	1,16
Buikheide en Halfmijl	600 ha	5-6	0,91
Somerensche Heide en Bultven	400 ha	5	1,25
Ten Vorsel	380 ha	4	1,05
De Baest (ten zuiden van kanaal)	275 ha	7	2,54
Heeze kasteelbossen	80 ha	4	5,00
Knegsel zuid	275 ha	8	2,90

sche bossen. Waaraan Knegsel zuid zo'n hoge dichtheid dankt is mij volstrekt onduidelijk. Er is hier meer loofhout (Beuken) aanwezig dan men op het eerste gezicht zou denken (broedgelegenheid). Of zou de extensieve bebouwing met bungalows er iets mee te maken hebben? (mogelijk meer voedselaanbod).

Vergelijking met 1986

Zoals al eerder is gezegd, zijn de resultaten van de inventarisatie van 1991 boven verwachting. Zagen we in 1986 nog dat de Bosuil zich toch voornamelijk ophield in de betere biotopen en grote aaneengesloten bosgebieden, in 1991 zien we de soort eigenlijk al overal opduiken. In de tussenliggende jaren was al naar voren gekomen dat het de Bosuil voor de wind ging en dat bij een volgende inventarisatie echt alle bosjes bezocht zouden moeten worden. In 1986 zijn vooral de kleinere bosjes toch minder bezocht. Ook zijn enkele belangrijke gebieden (Landgoed De Utrecht, Leenderbos en het oostelijk deel van ons werkgebied nu beter onderzocht dan bij de vorige inventarisatie. Daarom is een vergelijking met 1986 misschien niet helemaal gerechtvaardigd. Maar het verschil is zo groot (1986: 64 roepende mannetjes, geschat 75-80 tegen 1991: 170 roepende mannetjes, geschat 200-225) dat we toch wel met zekerheid kunnen zeggen dat de Bosuil het hier geweldig goed naar

zijn zin heeft. En zeker niet alleen in de 'goede' biotopen. De soort benut nu alle mogelijke plaatsen.

Ik kijk dan ook al met verlangen uit naar de inventarisatie die in 1996 zeker gehouden zal worden !

Dankwoord

Zonder de medewerking van jullie, Vwg-leden, is zo'n inventarisatie zeker niet uit te voeren en daarom wil ik via deze weg iedereen bedanken, die op enigerlei wijze heeft meegeholpen. Ik hoop in 1996 weer op zoveel hulp. In ieder geval zal ik dan proberen eerder verslag te doen!

Literatuur

- Bijlsma R.G. 1992. De broedvogels van het Leenderbos en omgeving in 1991. SOVON rapport 1992/01, SOVON Beek-Ubergen.
- Heijnen T. 1981. Waarom zijn Bosuil, Boomklever en Appelvink in Oost-Brabant zo schaars? Roodborsttapuit 11:18-23.
- Hustings M.F.H. et al. 1985. Vogelinventarisatie. PUDOC Wageningen.
- Koning F.J. en Baeyens G. 1990. Uilen in de duinen. Stichting uitgeverij KNNV, Amsterdam.
- Melde M. 1984. Der Waldkauz. Die Neue Brehm Bücherei.

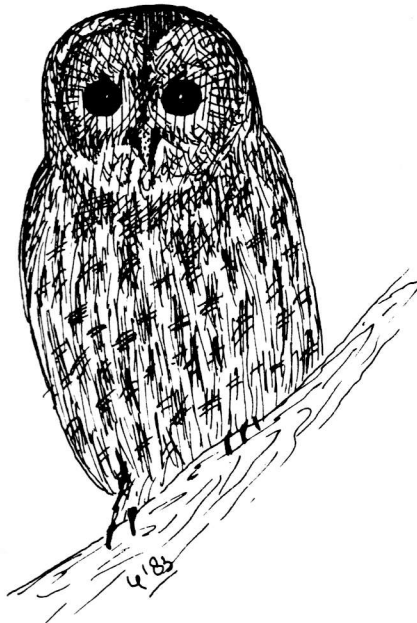
-Mooy J.H. 1983. De Bosuil.
Kosmos B.V. Utrecht.

-Post F. en Ongenae J.P. 1990.
Over de Boomklever en andere
zware jongens. Vogels in Mid-
den-Brabant, 34-40. Oister-
wijk.

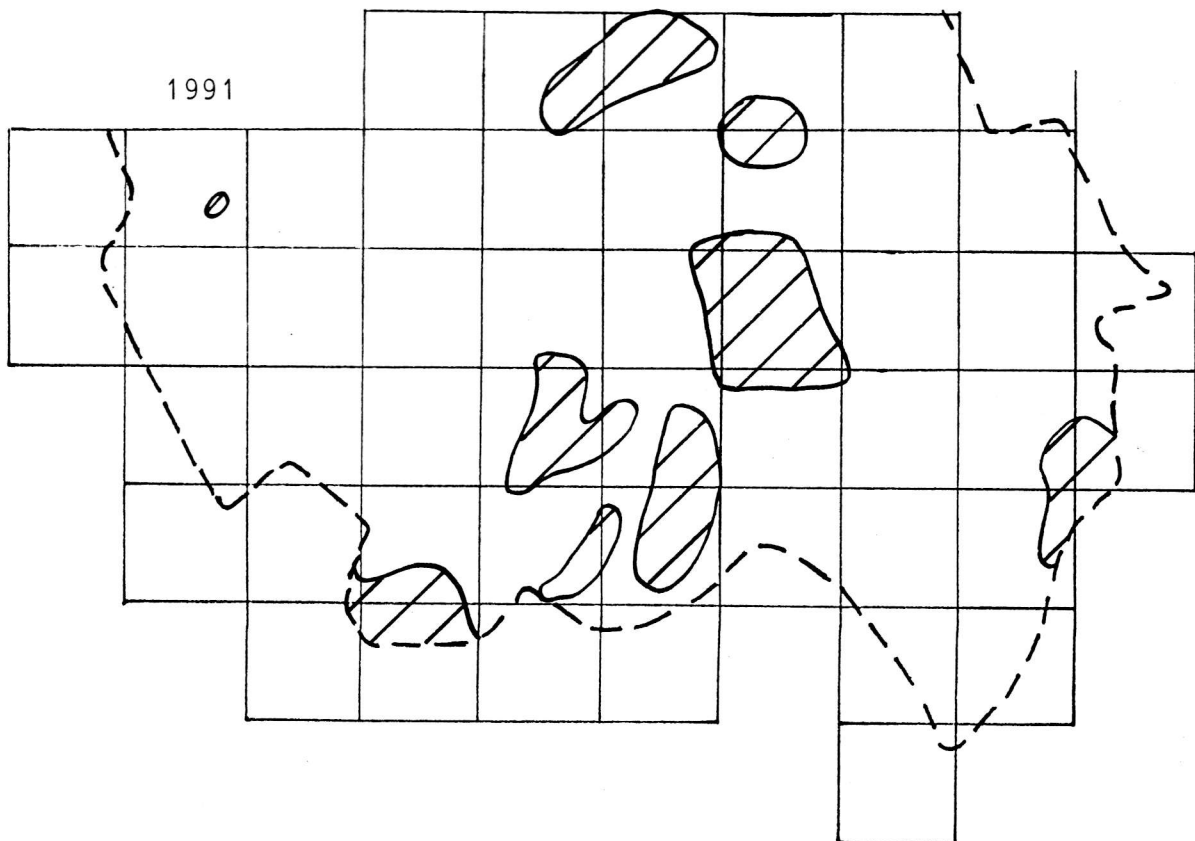
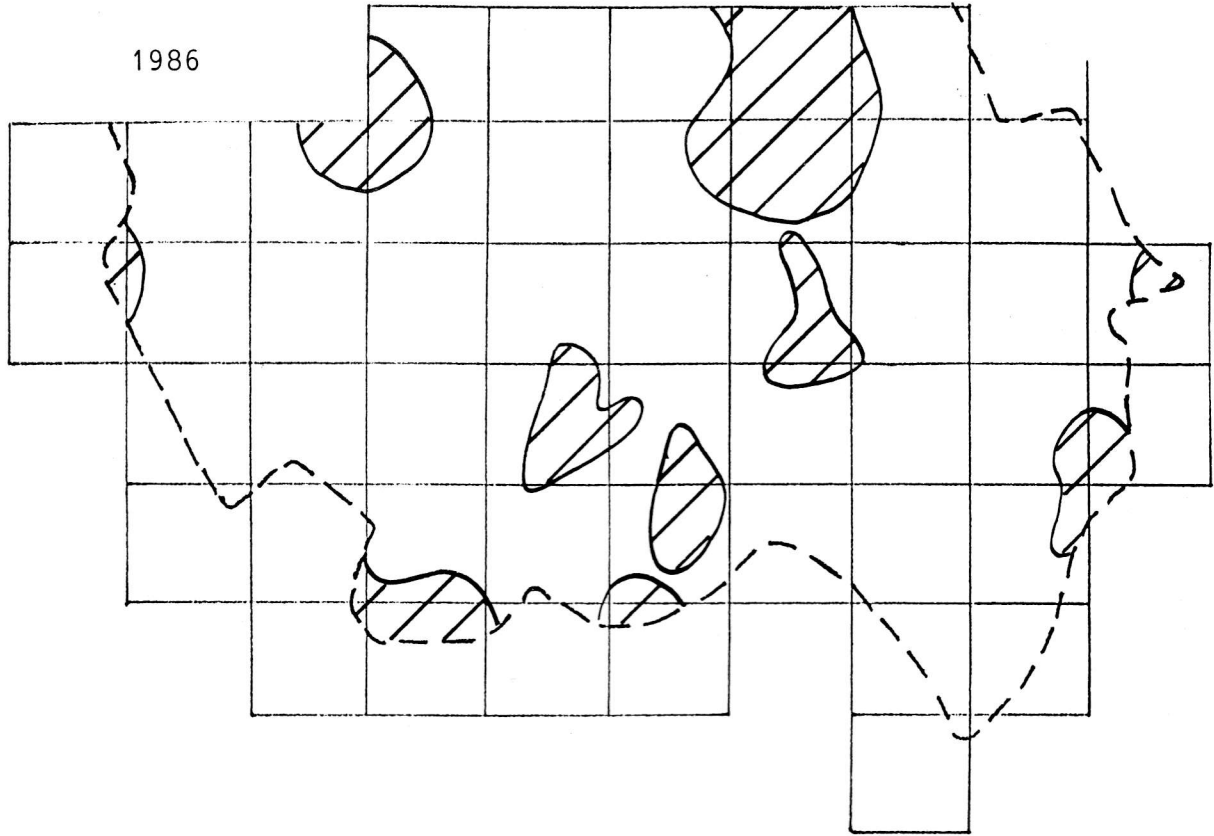
-SOVON. 1987. Atlas van de Ne-
derlandse vogels. SOVON, Arn-
hem.

-Texeira R. 1979. Atlas van de
Nederlandse broedvogels. Na-
tuurmonumenten, Amsterdam.

Pieter Wouters

Figuur 3 en 4. Gebieden die resp. in 1986 en 1991 niet of zeer onvolledig zijn onderzocht.

HET INVENTARISEREN VAN PATRIJZEN

BEHOORT MIDDEN MEI OOK TOT DE BESTE TIJD?

In het voorjaar van 1992 startte Vogelwerkgroep de Kempen een patrijzeninventarisatie. Na de verstrekte handleiding en ook nog het handboek Vogelinventarisatie (Hustings et al.) geraadpleegd te hebben bleek dat de beste tijd maart/begin april is. Uit de grafiek over de trefkans in Hustings et al. kan men aflezen dat ook in deze tijd van het voorjaar de trefkans het grootst is.

Door een griep geveld in het vroege voorjaar, kon ik pas in de tweede helft van maart beginnen met inventariseren. Op 17, 18 en 19 maart en 1, 6 en 7 april heb ik de vier kilometerhokken, die ik had uitgekozen, geïnventarieerd. In Tabel 1 zijn de bezoektijden en de weersomstandigheden weergegeven. Vooral op 6 en 7 april had ik de indruk dat ze, ondanks goed weer, niet meer van harte riepen. Met deze 6 bezoeken kwam ik tot een aantal van 14 paren.

Op 18 mei ging ik naar hetzelfde gebied om een Ransuil op jongen controleren. Het viel mij op een gegeven moment op, dat er op verschillende plaatsen paartjes Patrijzen zaten. De Ransuil heb ik gelaten voor wat hij was, en ik heb mijn aandacht

meteen volledig op de Patrijzen gericht. Zo inventariseren was een koud kunstje, daar overal de Patrijzen in paren opvallend in het veld aanwezig waren. Later bleven de mannetjes alleen achter. Het leek wel of de vrouwtjes alleen even van het nest waren gekomen om de eieren te luchten. (Zeker op het einde van de broedtijd kan dit oplopen tot ruim 20 minuten.)

Die ene avond onderzocht ik $\pm 90\%$ van de vier kilometerhokken. In dit gebied telde ik op die avond maar liefst 13 paren. Dat is dus $92,8\%$ van wat bij de eerdere inventarisaties was vastgesteld. Over een hoge trefkans gesproken!

Ook de dagen hierna zag ik op andere plaatsen hetzelfde ritueel zich herhalen. Jan Wouters, die ik op dit verschijnsel had geïnteresseerd, zag in zijn kilometerhokken ook de paartjes in de late avondzon opvallend op de akkers zitten.

Uit tabel 1 blijkt dat in mei de Patrijzen zich al ruim voor zonsondergang laten zien, terwijl ze in maart en april pas na zonsondergang beginnen te roepen.

Uit navraag bij andere leden van de Vogelwerkgroep

bleek, dat ze dit verschijnsel nog nooit hadden opgemerkt. Het lijkt mij daarom leuk om de volgende jaren nog eens te kijken of dit fenomeen zich weer zo duidelijk en in dezelfde tijd voordoeet. Mogelijk dat hierdoor een extra inventarisatietijd aan het licht komt met een hoge trefkans!

LITERATUUR:

- Harrison C. Elseviers
broedvogelgids. Elsevier, Amsterdam. 1977.

- Hustings M. et al. Vo-
gelinventarisatie. Pudoc, Wa-
geningen. 1985.

PIETER WOUTERS

TABEL 1: Gegevens betreffende de inventarisatiedata

Datum	Zon onder om	Eerste roepend mannetje	Begin- en eindtijd van bezoek	Weersomstandigheden
17-3	18.48	19.05	18.35-19.25	8°C, zwakke W-wind, half bewolkt
18-3	18.49	19.10	19.00-19.35	8°C, windstil, onbewolkt
19-3	18.51	19.03	19.00-19.50	8°C, zwakke W-wind, wisselend bewolkt
01-4	20.14	20.18	20.10-20.55	8°C, windstil, onbewolkt
06-4	20.22	20.30	20.23-21.00	?°C, zwakke Z-wind, licht bewolkt
07-4	20.24	20.38	20.30-21.10	?°C, zwakke ZO-wind, licht bewolkt
18-5	21.32	20.00	20.00-21.55	18°C, ONO-wind, zwoel weer

SIMULTANE KLAPEKSTERTELLING OP DE STRABRECHTSE HEIDE, 1992.

Voor het vierde achtereenvolgende jaar is er weer een simultaantelling gehouden van Klapeksters op de Strabrechtse Heide. Dit jaar was het op 27 december 1992.

Deze telling wordt gehouden om inzicht te krijgen in het aantal Klapeksters dat op de heide overwintert. Via negen verschillende routes vanaf de rand van de hei, wordt er naar een midden op de hei liggend verzamelpunt gelopen of gefietst. Alle waargenomen Klapeksters worden op kaart ingetekend en de tijd wordt genoteerd.

Ondanks het goede weer en het grote aantal deelnemers viel het resultaat erg tegen. Er werden maar twee exemplaren waargenomen. Dit is het laagste aantal van de vier simultaantellingen.

De resultaten van die vier jaren staan in het volgende overzichtje:

1989:	3 exemplaren
1990:	5 exemplaren
1991:	6 exemplaren
1992:	2 exemplaren

Opmerkelijk is nog wel dat er nu een Klapekster op

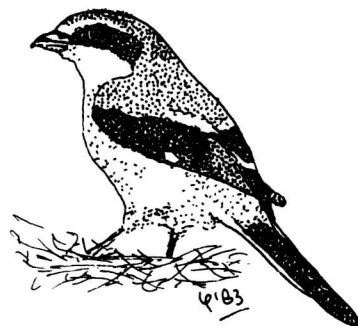
het centrale deel van de heide zat. Dat was in de voorgaande jaren nog niet waargenomen. Ook het andere exemplaar zat op een plaats waar er voorgaande jaren geen werden gezien.

Alle deelnemers worden hartelijk bedankt voor de medewerking. Speciaal dank aan Jap Smits van Staatsbosbeheer voor de gastvrije ontvangst na afloop van de telling.

Verslagen van voorgaande tellingen staan in de volgende Blauwe Klauwieren: 16(1):4-5; 16(3/4):6-7; 17(3/4):22-23.

Nogmaals iedereen bedankt.

Piet van Happen

VOOR U GELEZEN

In Ringing & Migration van augustus 1992 staat een artikel over het gedrag van mezen, ten opzichte van met vlooien besmette nestkasten. Het is bekend dat mezen graag in nieuwe nestkasten broeden. Dat zou te maken kunnen hebben met het vermijden van vlooien. Om dat te onderzoeken werd een nestkast voorzien van namaakvlooien rond de opening, net zoals vlooien op een nestkast zitten te wachten op een vogel. De kast met de namaakvlooien werd opgehangen in een tuin op 2 meter afstand van een overigens gelijke kast zonder 'vlooien'. In beide kasten was een sensor aangebracht die registreerde of een vogel de kast bezocht. De sensoren waren verbonden met een computer, die alle bezoeken vastlegde.

De proef werd uitgevoerd in de winter en het vroege voorjaar, de tijd waarin mezen een nestgelegenheid zoeken. Om plaatsvoorkeur uit te schakelen, werd de plaats van de twee nestkasten elke week verwisseld.

De kast zonder de nepvlooien werd significant meer bezocht door mezen dan de 'besmette' kast. Op dagen dat de kasten bezocht werden, werd de schone kast 5 keer meer geïnspecteerd dan de bevlooiide.

Er werd ook nog onderzocht hoever vlooien, echte dit keer, springen vanaf een nestkastopening. Gemiddeld sprongen ze maar 26 mm ver. De maximumafstand voor een groep vlooien was 70 mm. Het maximum wat een individuele vlo sprong was 175 mm van de nestkastopening. Vlooien die bovenop de kast gekropen waren probeerden vaak sprongen van 200 mm of meer, maar die misten vaak doel.

Het is dus duidelijk dat vogels die een nestkast willen inspecteren,

besprongen zullen worden door de aanwezige vlooien. De vogels hebben er belang bij om besmetting met vlooien te voorkomen. Uit de proef met de nepvlooienkast blijkt dat wanneer die vlooien zichtbaar zijn, de vogels ze vermijden.

Een aanvullende anekdote wordt nog aangehaald over hoe vogels reageren op een ring van vlooien rond de invliegopening van de nestkast. In het kader van onderzoek hoe vlooien nestkasten bereiken werden 10 nestkasten voorzien van een ring van donkere lijm rond de opening. De lijm zat ver genoeg van de opening om geen hinder op te leveren voor vogels die in de kast wilden gaan. Toch werd in geen van de 10 kasten gebroed. Blijkbaar zagen de mezen die donkere ring rond de invliegopening als een ring vlooien en vermeden ze de kasten.

Verder staat er een bijdrage in over waarnemingen aan een kolonie Huiszwaluwen in zuidwest Spanje. Het betreft een kolonie in El Rocio, wat tegen de Coto Doñana aan ligt. Het blijkt dat de Spaanse Huiszwaluwen al beginnen met de slagpenrui voor ze op trek gaan naar Afrika. Ze hebben dan al vier tot vijf grote slagpennen vernieuwd. Dit in tegenstelling tot de populaties in Noordwest-Europa, waar dat een hoge uitzondering is.

De bestudeerde Huiszwaluwen hebben kortere vleugels dan bijvoorbeeld Engelse vogels (gemiddeld 6 mm korter). Ook is hun lichaamsgewicht kleiner, gemiddeld 1,5 gram op een lichaamsgewicht van 17,3 gram gemiddeld. Het verschil in gemiddeld gewicht tussen noordelijke en zuidelijk populaties is een verschijnsel wat bij veel vogelsoorten optreedt.

Het gaat blijkbaar nog niet zo slecht met die Spaanse Huiszwaluwen. De bestudeerde kolonie was minstens 450 nesten groot. De laatste vijftien jaar is het aantal broedparen in El Rocio fors gestegen volgens een zegsman van het biologisch station van de Coto Doñana. Dat kan onder andere doordat de broedvogels al eind februari, begin maart terugkomen. Sommige paren kunnen dan in het broedseizoen tot vier broedsels groot brengen!

Ook staat er een kort artikeltje in over een waarneming op het eiland Man, van een zeer grote groep Groenlandse Tapuiten, tijdens de trek. De Tapuit is een soort die haar areaal in de loop van de evolutie heeft uitgebreid van Europa tot IJsland en Groenland toe. De Groenlandse vogels zouden veel gemakkelijker via Noord-Amerika naar het zuiden kunnen trekken, maar ze blijven de trekwegen gebruiken van hun voorouders. Dus vliegen ze de noordelijke Atlantische Oceaan over naar de kusten van West-Europa.

Voor zo'n lange tocht is het natuurlijk van levensbelang dat de weersomstandigheden optimaal zijn voor de oversteek. Daarom wachten de vogels tot die omstandigheden zich voordoen, en vertrekken dan en masse. Dit verschijnsel

leidt dan soms tot het optreden van een 'fall' zoals de Britten zeggen. De vogels vallen dan massaal in op gunstige plaatsen, het lijkt of het vogels regent.

De beschreven 'fall' was ook erg indrukwekkend. De Tapuiten vielen tijdens stormachtig weer in op een beschutte helling, begroeid met lang gras. Het begon te schemeren en klaarblijkelijk hadden ze die grashelling als slaapplek uitgekozen. Vanaf een weg die over de helling liep werden de vogels opgemerkt. De weg was over meer dan 200 meter geblokkeerd door Tapuiten. Constant vielen er groepjes van enkele tientallen uit de lucht, of vlogen van de heuveltop naar beneden. Een zeer zuinige schatting was dat er minstens 2000 Tapuiten zichtbaar waren, waarschijnlijk veel meer. De invallende vogels verdwenen vrijwel allemaal uit het zicht, dus het werkelijk aanwezige aantal was vele malen groter. Op het stuk gras met de grootste dichtheid, zo'n 3500 m², zat meer dan een vogel per vierkante meter. Tegen het donker vielen er nog meer dan 500 vogels per minuut in. Het was dus een zeer grote groep, waarschijnlijk 10.000 tot 20.000 Tapuiten.

Jan Wouters

VOGELVARIA

BOSUIL IMITEERT RUIGPOOTUIL

Ik heb al enkele jaren de Bosuilen geïnventariseerd op de Baest in Oostelbeers. Ze zitten daar behoorlijk dicht. Op 360 ha stelde ik in 1991 negen territoria vast, en in 1992 acht.

Tijdens een van die inventarisatie-rondes op de Baest kreeg ik ineens een vreemde reactie op het door mij afgespeelde cassettebandje. Er begon namelijk direct na het afzetten van de recorder, fanatiek een Ruigpootuil te roepen. Ik herkende het geluid onmiddellijk, omdat ik toevallig daags tevoren nog een bandje met dit geluid had beluisterd. Hij moest in die hele grote solitaire Eik zitten vlakbij de vijfsprong. Toen het beest al tien minuten aan het roepen was, besloot ik om stilletjes in zijn richting te lopen. Stom verbaasd was ik echter, toen ik in de buurt van de boom kwam en de uil ineens overging naar de normale bosuilenzang. Toen ik na twintig minuten verder reed, toch een tikkeltje teleurgesteld, zat de uil nog steeds (normaal) te roepen. Oppassen dus met die Ruigpootuilen.

JAN KOLSTERS

OPGEHANGEN VOGELS

Begin januari 1993 zag ik bij de sporthal in Reusel een Merel in een lijsterbes zitten, die mijn aandacht trok. Hij zat een beetje scheef. Toen ik eens goed ging kijken, bleef hij gewoon zitten. Geen wonder, want hij was dood. Het was me alleen niet duidelijk waarom hij zo in die boom zat. Toen ik later terug kwam met verrekijker, kon ik zien dat de Merel een draad aan zijn linkerpoot had. Daarmee was hij vastgeraakt aan de tak waarop hij zat. Zo is hij een ellendige dood gestorven. Doordat hij tegen een tak aan hing, viel hij niet van zijn stokje.

Het gebeurt vaker dat vogels zich verwarren in draad of touw. Dan lopen ze veel risico om zich daarmee op te hangen. Ik herinner me nog een geval van een paar jaar geleden. Toen hing er in de Groeneweg in Reusel een dode Turkse Tortel in een plaat.

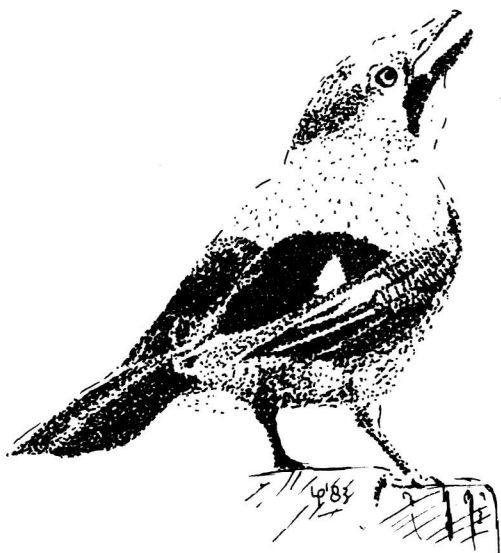
Als de vogels nestelen lopen ze ook meer risico, als ze met draadjes in de weer zijn. In 1976 vond ik in Valkenswaard eens een Boerenwaluw die zich opgehangen had in zijn nestmateriaal. Hij hing net onder het nest.

Jan Wouters

WIST U DAT...

- De VWG. weer een nieuwe tentoonstelling gaat maken.
- Deze te zien zal zijn in mei 1994.
- Dit nog ver lijkt maar . . .
- De tentoonstellingscommissie al wel op scherp staat
- De presentatie midden in de Kempen zal zijn.
- Peer Busink de milieuprijs 1992 heeft gewonnen.
- Dit in de gemeente Eindhoven is gebeurd.
- Hem dat twee en een halve rug heeft opgeleverd.
- Je dus met je hobby geld kunt verdienen.
- Hij dus wel een beetje op een topsporter lijkt.
- Geld de mens verandert.
- Hij sindsdien stropdassen draagt.
- De Klapekstertelling op de Strabrecht er ook weer op zit.
- Er gelukkig weer veel mensen hebben meegedaan.
- Er veel soep maar weinig vogels waren.
- In de laatste week van februari er weer gewoon Klapeksters geteld moeten worden.
- In februari het Kokmeeuwen-onderzoek officieel zal worden aangeboden.
- Dit zal gebeuren in en aan het gemeentebestuur van Valkenswaard.
- Dank zij Albert, de bestuurswisseling gladjes is verlopen.
- Marco het bestuur na vele jaren gaat verlaten.
- Hij vele jaren flink wat tijd in de VWG. heeft gestopt.
- Ook voor Marco geldt een tied van komen en een tied van gaan.
- De meesten ze wel allebei tegelijk willen.
- Peer zich de laatste tijd ook met kraaien bezig houdt.
- Er een oud gezegde is dat luidt: Als de kraaien zwaaien, wordt het tijd om de buurvrouw te paaien.

Houdoe,

PIET

INHOUD:

jaargang 18 no. 4 (1992)

Jan Wouters	Peer Busink wint milieuprijs 1992 van de gemeente Eindhoven.	1
Peer Busink	Toespraak bij het in ontvangst nemen van de milieuprijs Eindhoven 1992.	2
Willem Veenhuizen	De Huiszwaluw (<i>Delichon urbica</i>) in de Kempen in 1992.	7
Pieter Wouters	De Bosuil in de Kempen in 1991: 'een successtory'.	10
Pieter Wouters	Het inventariseren van Patrijzen. Behoort midden mei ook tot de beste tijd?	16
Piet van Happen	Simultane Klapekstertelling op de Strabrechtse Heide, 1992.	18
Jan Wouters	Voor U gelezen.	19
VOGELVARIA		
Jan Kolsters	Bosuil imiteert Ruigpootuil.	21
Jan Wouters	Opgehangen vogels.	21
Piet van Happen	Wist U dat...	22

Tekeningen: M. Bakermans (voorpagina)
L. Peeters
H. Ragas